

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 78 0 P 018607 20 Rev 2
Banjaluka, 03.05.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Violanda Šubarić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužilaca, A.D.1 i A.D.2., oboje iz P., zastupani po punomoćniku, R.B., advokatu iz P., protiv tužene, V.D. iz P., zastupane po punomoćniku, G.M., advokatu iz B., radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tužilaca protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 78 0 P 018607 19 Gž 3 od 10.06.2020. godine, na sjednici održanoj dana 03.05.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužene za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Prnjavoru broj 78 0 P 018607 18 P 2 od 15.05.2019. godine odlučeno je: da se utvrđuje da nepokretnosti označene kao kč. br. 345/6 K., njiva u površini od 474 m², upisane u zk. ul. 3989 k.o. P., što po novom premjeru odgovara kč. br. 913/3 K., kuća i zgrada u površini od 81 m² i kč. br. 913/3 K., dvorište površine 393 m², upisane u PL 1484 k.o. P. predstavljaju bračnu imovinu majke tužilaca D. rođ. Š. I. i oca tužilaca D.H., sina H.; da se utvrđuje da je udio majke tužilaca D. rođ. Š. I. na navedenim nepokretnostima, po osnovu zajednički stečene bračne imovine 1/2 dijela; da se utvrđuje da su tužioci po osnovu nasljeđa iza pokojne D. rođ. Š. I. suvlasnici sa po 1/6 dijela nepokretnosti upisanih u zk. ul. 3989 k.o. P., po novom premjeru u PL broj 1484 iste k.o., što je tužena D. V. V. dužna priznati; da se utvrđuje da nije pravno valjan i da ne proizvodi pravne posljedice pismeni testament zavještaoca D. H., sina H., sastavljen u notarskoj formi kod notara K. S. iz P. pod brojem OPU-... od 25.03.2011. godine u dijelu od 1/3 kojim je zavještalcem raspolagao udjelom majke tužilaca u zajednički stečenoj imovini koju su naslijedili tužioci nakon smrti majke i to nepokretnosti upisanih u zk. ul. 3989 k.o. P., odnosno PL 1484 iste k.o., što je tužena dužna priznati i trpjeti smanjenje raspolaganja testamentom pokojnog D.H. Istom presudom obavezana je tužena da tužiocima nadoknadi troškove postupka u iznosu od 17.152,50 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 78 0 P 018607 19 Gž 3 od 10.06.2020. godine, žalba tužene je djelimično usvojena, te prvostepena presuda preinačena, tako što su tužioci odbijeni sa zahtjevima, da se utvrdi da su po osnovu nasljeđa iza pokojne majke I. suvlasnici sa po 1/6 dijela na predmetnoj nepokretnosti i da nije valjan testament zavještavaoca D.H. u dijelu 1/3 na predmetnim nekretninama, dok je u preostalom dijelu, žalba tužene odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Tužiocima revizijom pobijaju odluku drugostepenog suda u dijelu kojim je preinačena prvostepena presuda, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom, da se u pobijanom dijelu preinači odluka drugostepenog suda i usvoji zahtjev tužilaca.

U odgovoru na reviziju tužena je predložila da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužilaca koji je u cjelosti usvojen prvostepenom presudom.

Tako postavljen zahtjev tužiocima zasnivaju na tvrdnjama: da nepokretnosti označene kao kč.br. 345/6, K., njiva u površini od 474 m², upisane u zk.ul. 3989 k.o. P., što po novom premjeru odgovara kč.br. 913/3 K., kuća i zgrada u površini od 81 m² i kč.br. 913/3 K., dvorište površine 393 m², upisane u PL 1484 k.o. P., u naravi kuća sa okućnicom, predstavljaju zajedničku bračnu imovinu njihovih roditelja, majke, D.I. i oca, D.H.; da je po osnovu sticanja u braku udio njihove majke u tim nekretninama 1/2 dijela; da je njihova majka umrla 1990. godine; da su u času smrti njihove majke, nasljednici na 1/2 dijela predmetnih nekretnina bili oni i njihov otac, tako da im po osnovu nasljedstva iza majke pripada po 1/6 dijela na predmetnim nekretninama, odnosno, ukupno 1/3 dijela na predmetnim nekretninama, sa kojim dijelom, njihov otac, D. H. nije mogao raspolagati i zbog čega je testament sačinjen kod notara S.K. iz P. pod brojem Opu... od 25.03.2011. godine nevaljan u dijelu 1/3 na predmetnim nekretninama.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da su predmetom spora nepokretnosti označene kao k.č. br. 345/6 K.nj. u površini 474 m², upisane u zk. ul. 3989 k.o. P., što po novo premjeru odgovara k.č. 913/3 K., kuća i zgrada površine 81 m² i k.č. 913/3 K.d., površine 393 m² upisane u pl. 1484 k.o. P., u naravi kuća sa okućnicom u P.; da su predmetne nekretnine stekli roditelji tužilaca, D.I. i D. H., za vrijeme trajanja braka u periodu od 1974. godine do 1990. godine, kada je majka tužilaca umrla; da su se u javnim knjigama predmetne nekretnine vodile na imenu oca tužilaca, D.H. sa 1/1 dijela; da se 1999. godine otac tužilaca, D.H. oženio tuženom, V.V. i da je s njom živio u predmetnoj kući sve do smrti; da tužiocima žive u A. sa svojim porodicama i da povremeno dolaze u predmetnu kuću u kojoj sada živi tužena; da je otac tužilaca, D.H. za života sačinio testament kod notara S.K. iz P. pod brojem Opu... dana 25.03.2011. godine i da je tim testamentom raspolagao predmetnim nekretninama na kojima je bio upisan kao posjednik sa 1/1 dijela, na način, da je na istima za nasljednike označio svoju suprugu, D.V.V. sa 1/2 dijela, svog sina, D.A.1 sa 1/4 dijela i svoju kćerku, D.A.2. sa 1/4 dijela; da su tužiocima podnijeli tužbu prvostepenom sudu 15.01.2014. godine.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužilaca osnovan, pa je stoga sudio tako što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude. Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da su tužiocima dokazali da su predmetne nepokretnosti zajednička bračna tečevina njihovih roditelja sa po 1/2 dijela, u smislu odredaba člana 270. stav 5. u vezi sa članom 272. stav 1. Porodičnog zakona, zbog čega je, po ocjeni tog suda, osnovan zahtjev iz tužbe.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda, ali ne i zaključak tog suda, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude. Iz razloga odluke drugostepenog suda proizilazi, da je apsolutno prihvatljiv zaključak prvostepenog suda da predmetne nekretnine čine zajedničku bračnu tečevinu roditelja tužilaca,

te da svakom od njih, shodno odredbama člana 270. i 272. Porodičnog zakona pripada po 1/2 dijela na predmetnim nekretninama.

Kako je otac tužilaca, D.H., predmetnim testamentom raspolagao tako, što je na 1/2 dijela predmetnih nekretnina, koja pripada njemu, za nasljednika na istoj odredio tuženu, a na preostaloj 1/2 predmetnih nekretnina, shodno sticanju majke tužilaca u istoj, za nasljednike odredio tužioce, drugostepeni sud zaključuje da zahtjev tužilaca nije osnovan.

Pri tome drugostepeni sud ne gubi iz vida, da su predmetnim testamentom tužioci dobili veći dio u predmetnim nekretninama nego što bi ih to po zakonu pripalo iza smrti njihove majke I., obzirom da su testamentom određeni nasljednicima na 1/2 dijela predmetnih nekretnina, a da bi im po osnovu nasljeđa iza majke, na njenom dijelu predmetnih nekretnina, pripala po 1/6 dijela.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Kod nespornih činjenica, da su predmetne nekretnine bračna tečevina roditelja tužilaca i da je udio istih u sticanju tih nekretnina po 1/2 dijela, nema sumnje da je pravilan zaključak prvostepenog suda, da tužiocima po osnovu nasljedstva iza njihove majke, na 1/2 predmetnih nekretnina, pripada po 1/6 dijela, shodno odredbama člana 9. Zakona o nasljeđivanju („Službeni glasnik RS“ br. 1/09, 55/09, 91/16 i 82/19).

Kako su tužioci predmetnim testamentom oglašeni za testamentarne nasljednike na 1/2 predmetnih nekretnina, tako što im pripada po 1/4 dijela, tj. više nego što bi im pripadalo po zakonu, onda nema sumnje da je pravilan zaključak drugostepenog suda, da se zahtjev tužilaca, kojim traže da se utvrdi da su tužioci po osnovu nasljedstva iza majke na predmetnim nekretninama stekli po 1/6 dijela i da nije pravno valjan predmetni testament u obimu tog raspolaganja, ukazuje neosnovanim.

Obzirom da se revizijom tužilaca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda u pobijanom dijelu, valjalo je, primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku („Sl. glasnik RS“, br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP), odbiti reviziju tužilaca.

Shodno odredbama člana 387. ZPP, troškovi odgovora na reviziju ne spadaju u nužne i neophodne troškove, pa je stoga ovaj sud odbio zahtjev tužene, na ime naknade troškova odgovora na reviziju.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić